

Aan: Burgemeester en Wethouders gemeente Ommen
Van: Adviesraad Sociaal Domein Ommen
Datum: 8 november 2024
Betreft: Advies Verordening Maatschappelijke Participatie

Geacht college,

Op 14 oktober 2024 ontvingen wij van u de concept-verordening Maatschappelijke Participatie, met daarbij het verzoek om een advies uit te brengen.

Helaas zijn er nog steeds mensen in Nederland die in armoede leven. Het is bekend dat armoede op veel terreinen doorwerkt. Uit de verordening blijkt dat u gelukkig oog heeft voor enkele van die gevolgen. Wie weinig geld heeft zal niet in staat zijn deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten. Het risico van marginalisatie is dan groot. Wij zijn ook verheugd om te lezen dat u de groep die om een bijdrage kan vragen ruim definieert. Wij kunnen de regeling zoals deze geformuleerd is dan ook onderschrijven.

We willen van de gelegenheid gebruik maken om drie kanttekeningen te maken. Dat gaat om het periodiek bekijken van de effectiviteit van de regeling en of deze up to date is. Een tweede kanttekening gaat over de uitvoering. Het derde punt is meer omvattend: in het licht van recente ontwikkelingen willen we pleiten voor een andere kijk op armoede. Namelijk niet vanuit het inkomen bekeken, maar vanuit uitgaven.

1. We missen een evaluatie en een eventuele einddatum van deze verordening. Het lijkt ons zaak om periodiek te bekijken of voldoende gebruik wordt gemaakt van de verordening – en zo niet waarom niet, waarop mogelijk de verordening kan worden bijgesteld. Daarnaast kunnen er – ook los van nieuw kabinetsbeleid – nieuwe inzichten ontstaan die vragen om herziening. Zie bijvoorbeeld het onderstaand punt 3.

2. Bij artikel 5, intrekking en terugvordering, willen we als kanttekening plaatsen dat de eis van het overleggen van bewijsstukken vooraf duidelijk moet zijn in voor elke aanvrager begrijpelijke taal. Daarnaast vinden we het belangrijk dat een eventuele terugvordering op fatsoenlijke wijze wordt uitgevoerd. Het is u vast bekend dat uitgerekend de overheid op dit punt niet altijd de schoonheidsprijs verdient.

3. Ten slotte willen we aandringen op een grotere en meer omvattende wijziging. Onder artikel 1, punt d wordt gesproken van een “inkomensgrens”. Onlangs hebben het Centraal Planbureau, het Nederlands Instituut voor Budgetvoorlichting en het Sociaal en Cultureel Planbureau afspraken gemaakt om het begrip armoede eenduidig te gaan meten. Men spreekt niet langer van een inkomensgrens, maar van de armoedegrens.

De gevolgen van deze manier van kijken gaan verder dan een op het oog semantische kwestie. Enigszins kort door de bocht gaat het in de nieuwe definitie om het geld wat overblijft als niet vermijdbare vaste lasten, zoals woonlasten en uitgaven aan energie in mindering worden gebracht op

het inkomen. Je kijkt niet naar inkomen maar naar uitgaven, zei Guus Wieman van het NIBUD hierover in een blogpost: [armoede meten: hoe doe je dat?](#)

Zo wordt recht gedaan aan vormen van armoede, die vaak onder de radar blijven. Bijvoorbeeld:

- Ondernemers die financieel krap komen te zitten, bijvoorbeeld als gevolg van betalingsverplichtingen vanwege de uitgestelde belastingen uit de periode van de coronalockdown.
- Mensen met sterk wisselende en ongewisse inkomsten, die om die reden afzien van structurele verplichtingen als het lidmaatschap van verenigingen.
- Mensen die als gevolg van het wegvallen van een partner door scheiding of overlijden sterk in inkomen achteruit gaan en daardoor moeten snoeien in de uitgaven.
- inwoners met een middeninkomen die hoge huren betalen in de vrije sector - en daardoor vaak ook weinig grip hebben op stijgende energiekosten.

Wij zijn ons ervan bewust dat zeker dit laatste punt niet op stel en sprong in een verordening kan worden opgenomen als deze over luttele weken in werking zou moeten treden. Wij willen als adviesraad graag in gesprek over hoe deze insteek staand beleid kan worden in onze gemeente, en beschouwen dit als een stap naar een zo inclusief mogelijk armoedebeleid.

We zien uit naar uw reactie,

Namens de Adviesraad,

Karola Schröder
voorzitter

Hans Bunkers
Secretaris